

δὲ καλέομεν τὸ ἐν τῆσιν νεφέλῃσιν ἀντιλάμπον τῷ ἡλίῳ. χεῖ-
μῶν οὖν ἐστὶ σύμβολον.

χεῖν. Χύνω/σκορπίζω, pour/scatter, Ἡράκλειτος 124 ὥσπερ
σάσμα εἰκῆ κ ε χ υ μ έ ν ω ν Ἐμπεδοκλῆς 2.1 στενωποὶ μὲν γὰρ
παλάμαι κατὰ γυῖα κ έ χ υ ν τ α ι 35.7-16 τῶν δέ τε μισγομέ-
ρων χεῖτ' ἔθνεα μυρία θνητῶν.

χεῖρ. Χέρι, hand, Ξενοφάνης 1.1 νῦν γὰρ δὴ ζάπεδον καθαρὸν
καὶ χ ε ἱ ρ ε ς ἀπάντων 15.1-2 ἀλλ' εἰ χ ε ἱ ρ α ς ἔχον βόες (ἵπποι
τ') ἢ ἑλέοντες ἢ γράφαι χ ε ἱ ρ ε σ σ ι Παρμενίδης 1.10-22 ὡσά-
μεναι κράτων ἄπο χ ε ρ σ ἰ καλύπτρας ... καί με θεὰ πρόφρων
ὑπεδέξατο, χ ε ἱ ρ α δέ χ ε ι ρ ἰ δεξιτερὴν ἔλεν Ἐμπεδοκλῆς 23.3
ἐπεὶ οὖν μάρωσι πολύχροα φάρμακα χ ε ρ σ ἰ ν 100.10-20 ἐπ' εὐει-
δεῖ χ ε ρ ἰ θεῖσα ... εἰσόκε χ ε ι ρ ἰ μεθῆ 133.2 οὐκ ἔστιν πε-
λάσασθαι ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἐφικτὸν ἡμετέροις ἢ χ ε ρ σ ἰ λαβεῖν
141 κνάμων ἄπο χ ε ἱ ρ α ς ἔχεσθαι Διογένης 6.10-14-35 εἰς
ἐκατέραν τὴν χ ε ἱ ρ α ... ἐπὶ τὴν ἄλλην χ ε ἱ ρ α ... εἰς τὰς χ ε ἱ-
ρ α ς Δημόκριτος 30 τῶν λογίων ἀνθρώπων ὀλίγοι ἀνατείναντες
τὰς χ ε ἱ ρ α ς ἐνταῦθα 279.3 μή τι ἀτηρὸν ποιέωσι διὰ χ ε ι ρ ὀ ς
ἔχοντες Ἄρχύτας Α 24 (DK I 431,1) ἐν τῷ ἐσχάτῳ οἶον τῷ
ἀπλανεῖ οὐρανῷ γενόμενος πότερον ἐκτείναιμι ἂν τὴν χ ε ἱ ρ α
ἢ τὴν ῥάβδον εἰς τὸ ἔξω ἢ οὐ; || Πυθαγόρειοι 2 (DK I 463,1)
τὰς δὲ ἄρκτους Ῥέας χ ε ἱ ρ α ς.

χειρότερος (τύπ. χερείων) **1.** Μικρότερος/ὀλιγότερος, small-
er/lesser, Παρμενίδης 8.24 οὐδέ τι χ ε ι ρ ὀ τ ε ρ ο ν **2.** Χειρό-
τερος/ἀναξιότερος, worse/less worthy, Δημόκριτος 49 χαλεπὸν
ἄρχεσθαι ὑπὸ χ ε ρ ε ἰ ο ν ο ς. Πρβλ. κακός.

Χθονίη. Γῆ (προσωποπ.), Earth (personif.), Ἐμπεδοκλῆς
122.1 ἐνθ' ἦσαν Χ θ ο ν ἰ ἦ τε καὶ Ἡλιόπη ταναῶπις. Πρβλ.
χθών, γῆ.

χθών 1. Γῆ/στεριά, earth/land, Ἐμπεδοκλῆς 22.2 ἠλέκτωρ
τε χ θ ὄ ν τε καὶ οὐρανὸς ἠδὲ θάλασσα 115.10 πόντος δ' ἐς χ θ ο-
ν ὀ ς οὐδας ἀπέπτυσσε **2.** Γῆ/χῶμα, earth, Ἐμπεδοκλῆς 73.1 ὡς
δὲ τότε χ θ ὄ ν α Κύπρις 76.3 ἐνθ' ὄφει χ θ ὄ ν α χρωτὸς ὑπέρο-

τατα ναιετάουσιν 98.1 ἢ δὲ χθὼν τούτοισιν ἴση συνέκνυσε μά-
λιστα 3. Ἡ γῆ, the earth, Ἐμπεδοκλῆς 37 αὔξει δὲ χθὼν
μὲν σφέτερον δέμας 62.4 οὐλοφνεῖς μὲν προῶτα τύποι χθόνος
ἐξανέτελλον 96.1 ἢ δὲ χθὼν ἐπίηρος ἐν εὐστέροισι χοάνοισι 148
ἀμφιβρότην χθόνα.

χιτών 1. Περίβλημα, clothing, Ἐμπεδοκλῆς 126 σαρκῶν
ἀλλογνῶτι περιστέλλουσα χιτῶνι 2. Μembrάνη, membrane,
Λεύκιππος A 23 (DK II 77,3) χιτῶνα κύκλω καὶ ὑμένα
περιτείνουσι τῷ κόσμῳ 3. Χιτών (ὀφθαλμοῦ), cornea, Δημό-
κριτος A 135 (DK II 114,34) εἰ ὁ μὲν ἔξω χιτῶν ὡς λεπτό-
τατος καὶ πυκνότατος εἶη A 135 (DK II 116,15) εἰ ὁ μὲν ἔξω
χιτῶν εἶη πυκνός.

χνοίη. Περιαζόνιον τροχοῦ, axle of the wheel, Παρμενίδης
1.6 ἄξων δ' ἐν χνοίησιν ἴει Ἐμπεδοκλῆς 46 ἄροματος ὡς πέ-
ρι χνοίη ἐλίσσεται.

χοάνη. Χοάνη/χωνί, funnel, Ἐμπεδοκλῆς 84.9 χοάνησι
διάντα τετρήατο θεσπεσίησιν.

χόανος. Χοάνη/χωνευτήρι, crucible, Ἐμπεδοκλῆς 96.1 ἢ δὲ
χθὼν ἐπίηρος ἐν εὐστέροισι χοάνοισι.

χορηγία. Δαπάνη, expenditure, Δημόκριτος 282 χορημάτων
χορησῖς ... ξὺν ἀνοίη ... χορηγία ξυνή (?).

χρέος (συνών. χρεών). Χρέος/ἀνάγκη, duty/necessity, Παρ-
μενίδης 8.9 τί δ' ἄν μιν καὶ χρέος ὥρσεν ὕστερον ἢ πρόσθεν,
τοῦ μηδενὸς ἀρξάμενον, φῦν;

χρεώ. Χρέος/πρέπον, need, Παρμενίδης 1.28 χρεὼ δέ σε
πάντα πνθέσθαι.

χρεών (τό). Ἀνάγκη, necessity, Ἀναξίμανδρος 1 καὶ τὴν
φθορὰν εἰς ταῦτα γίνεσθαι κατὰ τὸ χρεὼν Ἡράκλειτος 80
καὶ γινόμενα πάντα κατ' ἔριν καὶ χρεών.

